

Csukás István

Nagy

mesés-könyve

Rajzolta: Falcione Sarolta

A kedves kis napsugár

Fiúk, lányok, figyeljetek,
hegyeztétek a fületek,
a napsugár mindig fent volt,
háza volt a fényes mennybolt.
Egyszer aztán januárban
széjjelnézett a világban,
s tündöklik, amerre jár
a kedves kis napsugár!

Februári felhők mögül
a napsugár földre repül,
körültekint kíváncsian,
hogy a tölgyerdőben mi van.
Lát egy kislányt meg egy őzet,
a nagy hóban kergetőznek.
Mókus ámul: merre jár
a kedves kis napsugár?

Nárcisz, hunyor, iringó,
tavasz vizén elringó!
Virágzik a domboldal,
szedj össze egy csokorral!
Elolvad a hóember,
nem bír a nagy meleggel.
Március néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

Elcseni, így csinál tréfát,
a hóember piros orrát.
A virágot kipattintja,
vizet áraszt a patakba.
Április néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

Lepkét, méhet megszólítja:
röpüljtek, szárnyat nyitva!
Halló, tüskés hátú süni,
ideje már előjönni!
Szól a többi hétalvónak:
Itt a tavasz! Nyár lesz holnap!
Május ámul: merre jár
a kedves kis napsugár?

Most sokáig veletek
maradok, kisgyerekek!
Fussatok ki a rétre,
száz virággal terítve,
rózsa, zsályá, margarét,
tarkabarka lett a rét!
Június néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

Barna bőrű viháncolók,
hűvös vízbe ugrándozók,
simogatva sütők rátok,
míg ringatnak a hullámok.
Július néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

Áldása a nyári napnak,
a földeken most aratnak.
Búza sárgul, szőkül árpa
hajlongva a napsugárba.
Augusztus néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

Őszi égen száll a fecske,
új hazáját keresgetve,

a csőrét előretolja,
Afrikába tart a gólya.
Színes kabátot kap a fa,
piros lesz az alma arca.
Ködbe bújik a hegytető,
hűvösebb lesz a levegő.
Szeptember szól: merre jár
a kedves kis napsugár?

Szelet kavargat a réten,
bágyadtan süt fent az égen
az őszi nap, alig látszik,
faágakkal citerázik.
Ám a réten kacagás száll,
fent repül a papírsárkány!
Október néz: merre jár
a kedves kis napsugár?

A felhőből vihar támad,
hajlítgatja a vén fákat,
felveri a tengert lázban,
jobb ilyenkor bent a házban!
Kibámulni az ablakon,
míg a meseszót hallgatom.
November súg: merre jár
a kedves kis napsugár?

Hull a hó a dombra, fára,
öltözzetek hó-ruhába,
teszek reá aranygombot,
barna diót, sárga makkot!
Betlehemi istállóban
kisdéd fekszik a jászolban!
December szól: gyere már,
te kedves kis napsugár!

Cillancs felfedezi a világot

Cillancs unatkozott. A kertben élt két testvérével meg a mamájával. Nyár volt, meleg volt, a kert gyönyörű volt, és Cillancs mégis unatkozott. Ő volt a legkisebb, s vele senki se akart játszani. A nagyobbik testvére a lepkéket kergette elmerülten, a lepkék vidáman billeggették a szárnyukat. A középső testvére meg állandóan aludt. Lustán fújta a kását, a horkolása betöltötte a kertet – úgy zümmögött, mint valami apró fűrész. A mamája a kedvenc helyén feküdt. Ő se játszott vele. Olyasmiket mondott neki, hogy három hónapos cica vagy, tanulj meg egyedül játszani! Elég nagy vagy, ismerkedj meg a világgal!

Cillancs megfogadta a tanácsot, ismerkedett a világgal. A kert volt a világ, a nagy, gyönyörű, nyári kert! Először a fűvel találkozott, abból volt a legtöbb. A fű bársonyosan puha volt, ahogy óvatosan lépkedett benne a talpacskáival. A fűben nemcsak lépegetni lehet, de hempergni meg bogarászni is. Cillancs hempergett és bogarászott.

Mikor már jól megismerkedett a bársonyos fűvel, találkozott egy bokorral. A bokor tetején gyönyörű, tűzpiros virágok nyíltak. Cillancs először letről bámulta a tűzpiros virágokat, majd elhatározta, hogy közelebbről is megnézi őket.

Nekirugaszkodott, kapaszkodott, majd keservesen nyávogva lepotytyant a földre.

– Megszúrt! Megszúrt! – szaladt a mamájához panaszkodva.

– Hát persze! – mosolygott a mamája. – A rózsának tövise van. Mássz fel olyan fára, aminek nincs tövise!

Cillancs keresett olyan fát, aminek nincs tövise, s felmászott rá. Azután egy másikra, azután egy harmadikra. Mikor már minden fára felmászott, búsan leült a fűbe, és megint unatkozott.

Ahogy ott ült a fűben, kíváncsian nézte a házat. A ház a kert végében állt, és oda tilos volt bemenni. Cillancs lopva körbepillantott – a mamája szunyókált, a középső testvére horkolászva aludt, a nagyobbik testvére elfutott egy pillangó után.

Gondolt egy merészet, nekiiramodott, s besurrant a házba. Dobogó szívvel megállt a szoba közepén, és óvatosan nézdegélt. Milyen más volt itt minden, mint a kertben! Először is nem volt fű. Fű helyett szép sárga padló volt, a padlón tarka szőnyegek. Azután nem volt fa, hanem asztal és az asztal mellett székek. Azután nem volt ég, hanem szép fehér mennyezet. Nem volt nap, de volt egy szép nagy lámpa. A falakon ablakok voltak, de nem lehetett kilátni rajtuk, mert hatalmas, színes függönyök takarták. Azután nem volt szúrós rózsabokor, de volt egy nagy váza, tele virággal. Azután volt még valami, ami teljesen elbűvölte Cillancsot: a földön egy fonott kosár, s a kosárban színes pamutgombolyagok.

Ez ám a játék! – gondolta Cillancs boldogan. Nem habozott egy percig sem, odaugrott a kosárhoz, ügyesen felborította. A színes gombolyagok kigurultak, pont a mancsához. Először óvatosan pofozgatta, majd merészen nagyot csapott rájuk.

A sárga gombolyag elgurult puhán, egészen a szoba sarkáig. Ahogy gurult, egyre kisebb lett. Cillancs ámulva nézte. – Nahát! Ez ám a fura labda! Gurulás közben elfogy!

Azután a piros gombolyaggal gurigázott, azután a kékkel. Egyre bátrabb, egyre vidámabb lett. Hogyisne! Hiszen olyan régen nem játszott már! És micsoda pompás játék ez a három gombolyag! Egyedül is lehet velük játszani. És micsoda pompás hely ez a szoba! Bár nincs benne fű, nincs benne fa, és nincs benne több macska sem, mégis jókat lehet benne gurigázni.

Az unalmat meg mintha elfűjták volna!

Cillancs gurigázás közben elégedetten gondolt rá: Már nem unatkozom!

Azután egy másik gondolat is motoszkált a fejében: Igaz, hogy egyedül vagyok. Igaz, hogy a két testvérem kint maradt a kertben. De az is igaz, hogy az egyik mindig alszik, a másik meg állandóan lepkékre vadászik!

Elvetette a motoszkáló gondolatokat, s a sárga gombolyag után iramodott fürgén. Amikor utolérte, rácsapott a mancsával. A sárga gombolyag puhán gurult. Amikor utolérte, megint rácsapott. Egyszer csak egy nyitott ajtóhoz ért.

Cillancs habozás nélkül belépett az ajtón. Fürkészve körülnézett.

A másik szobában is tarka szőnyeg volt a padlón, székek, asztalok álltak rajta.

Gombolyagok nem voltak, de volt valami, ami nagyon érdekesnek látszott.

Az asztalon egy nagy, vízzel telt üvegedény állt.

Két szépséges, tarka-barka hal úszkált a vízben. Cillancs kíváncsian figyelte.

– De gyönyörű! – sóhajtotta. – Ilyen sincs a kertben!

A két hal is észrevette a báméskodó kiscicát. Először ijedten fel-alá cikáztak az akváriumban. Majd lassan megnyugodtak, mivel látták, hogy a kiscica csak báméskodik, és nem bántja őket. Abbahagyták az ijedt cikázást, s megint szép lassan úszkáltak.

Cillancs mozdulatlanul gyönyörködött a tarkabarka halakban, és esze ágában sem volt, hogy bántsa őket.

Majd óvatosan fel-ágaskodott, és az üvegre tette a mancsát. Így nyávogott halkán: – Szép, tarkabarka úszkálók, aranyos pikkelyesek! Úgy szeretnék megsimogatni benneteket!

A halak mintha értették volna, odaúsztak a mancsa alá. Egyszer csak a magasból éles rikácsolás hallatszott:

– Terringette! Rabló! Rabló!

Cillancs riadtan nézett fel a magasba. Egy ketrecben két papagáj ült, hintázott és rikácsolt vidáman. Csak a hangjuk volt félelmetes, amúgy barátságosan nézegették a riadozó kiscicát.

Cillancs is összeszedte magát, s kíváncsian figyelte a rikkantató papagájokat. Már ő is mosolygott. Nem vagyok rabló! – gondolta. – Csak kíváncsi. És ezek a papagájok, úgy látszik, nem tudnak mást.

Majd meg is sajnálta őket: Be vannak zárva! Lehet, hogy azért rikácsolnak. De én nem tudlak kiengedni benneteket!

Több szoba nem volt. Cillancs kiosont a hátsó ajtón, és meglátott egy lépcsőt. A lépcső lefelé vezetett, a ház alá.

Fent már mindent láttam – gondolta. – Megnézem, mi van lent.

Leszaladt a lépcsőn, s egy nagy, homályos pincébe ért. A sötétség nem zavarta, hiszen a macskák a sötétben is kiválóan látnak! Bámészkodott hát, meresztgette a szemét. Látott egy üvegbe tűzött gyertyacsonkot. Meg látott egy egeret. Mind a ketten megtorpantak, majd az egér kapott hamarabb észbe, iszkiri, elszaladt.

Cillancs kiáltott:

– Ne félj, te kis buta! Nem bántalak!

De az egér már nem volt sehhol. Cillancs forgolódott, ide lépett, oda lépett, kereste, hogy hová bújhatott az egér. S ahogy forgolódott, belegabalyodott valami puhába. Dühösen kapálózott, de az a puha valami egyre jobban rátekeredett.

– Hát ez meg mi a csuda lehet? Valami háló – tűnődött. Még sose látott ilyet. Majd megunt a gabalyodást, nagyot csapott a mancsával. A pókháló elszakadt, Cillancs végre kiszabadult. Megtisztogatta a bundáját.

– Majd legközelebb óvatosabb leszek! – mormogta.

Jó is, hogy megfogadta, mert majdnem belelépett egy egérfogóba.

– Elég volt a pincéből! – dűnnyögött, s felfutott a lépcsőn.

A hátsó udvarra ért. Kerek szemmel bámészkodott, sohasem járt még itt. Hát ahogy körülnézett, meglátott egy nagy tálat, a tálban víz volt. Azután meglátott egy hosszú, bozontos kutyafarkat.

Mikor már jól megbámulta a kutyafarkat, elhatározta, hogy megnézi a kutyát is. Óvatosan előrearaszolt. A fark egy szép nagy kutyáé volt. Cillancs a lélegzetét is visszatartotta,

úgy nézte. A kutya lustán heverészett. Lassan kinyitotta a fél szemét, és megnézte a kíváncsi kiscicát. Hát ez a vakarcs honnan pottyant ide? – gondolta álmosan. – Még sose láttam. Á, biztosan a másik udvarból tévedt ide. Ott mászkálnak ezek a nyávogó szőrgombolyagok! Cillancs kicsit remegve nézett a nyitott fél szembe. Eszébe jutott, hogy miket mesélt a mamája a félelmetes kutyákról! Hogy a kutya a macska ősi ellensége! Meg a macska azonnal fusson, ha kutyát lát! Cillancs meg is feszítette mind a négy lábát, futásra készen. De a kutya nem volt se félelmetes, se ellenséges.

Elfutni ráérek. Előbb jól megnézem! – gondolta Cillancs.

Azután hogy történt, hogy nem, nyilván csak ásított egyet, a kutya kinyitotta hatalmas száját, csak úgy recsegett az állkapcsa, és megmutatta óriási fogait. Cillancs felugrott, s elfutott.

Cillancs futott, futott át az udvaron, nem nézett se jobbra, se balra. Mikor már alig bírta a tüdeje, s alig mozgott a lába, szaporán szedve a levegőt, megállt. Lassan megnyugodott, megszűnt a lábában a remegés, s megnézte, hogy hová is került a nagy futásban. Két tüskés bokrot látott, egy nagy tüskés bokrot és egy kicsit. Hát ahogy nézegette őket, egyszer csak

ijedten hátraugrott, mert a tüskés bokrok megmozdultak. Először a kicsi, utána a nagy. Kigömbölyödtek, és orruk lett meg szemük meg szájuk, és vidáman rámosolyogtak Cillancsra.

Cillancs visszamosolygott, és udvariasan bemutatkozott:

– Én Cillancs vagyok, és ti kik vagytok?

A kisebbik tüskés bokor pergő nyelvvel válaszolt:

– Mi vagyunk a sünök! Ő a mamám, én pedig a fia vagyok!

A sünmama bólogatott, de nem szólt egy szót sem. Lehet, hogy azért, mert nem is jutott szóhoz. A kisebbik sün fecsegett tovább, látszott, hogy szeret beszélni:

– És mi, sünök, híres egérvadászok vagyunk! Bizony!

Cillancs tágra nyílt szemmel bámulta a fecsegő sünt.

– Mit bámulsz? – kérdezte a sünfiú.

– Azt bámulom, hogy te alig vagy nagyobb egy egérnél. Tudom, mert az előbb láttam egy egeret a pincében – válaszolta Cillancs mosolyogva. – És hogyan tudod te megfogni az egeret, amikor alig vagy nagyobb nála?

– Nem számít! – legyintett a sün. – Majd megnövök, és akkora leszek, mint a mamám, és könnyen elbánok a vacak egerekkel!

De Cillancsot furdalta a kíváncsiság.

– És addig is mit eszel, amíg megnősz?

A sünfiú egy pillanatig tétovázott, s már hadarta is:

– Addig tejet! Tíz litert! Meg kukacot! De egyméterest! Vagy kétméterest!

Cillancs ámuldozott, majd magában ezt gondolta: Nagy hencegő vagy te, kis sün! De nem mondta ki, mert nem akarta megbántani.

Cillancs elbúcsúzott a sünöktől, s mosolyogva trappolt a fűben. Trappolás közben tűnődött, hogy merre menjen.

– Haza még nem megyek! Még korán van! És úgy érzem, hogy még nem láttam mindent!

Nagyot kanyarodott, és kifutott a mező szélére. A mező szélén egy kerítés volt, a kerítés mellett egy ló legelészett, mellette egy kiscsikó figyelt felemelt fejjel.

Cillancs félrehajtott fejjel bámulta őket.

– De szépek! És milyen nagyok! És milyen hosszú a sörényük!

Egyszer csak valaki fölemelte, lágyan megsimogatta, és így szólt hozzá nevetős hangon:

– Hát te, kiscica, mit keresel itt?

Cillancs először megijedt, de hamar megnyugodott, hiszen simogatják és nevetős hangon szólnak hozzá! Megnézte, hogy ki az. Egy mosolygós képű kisfiút látott, piros sapkában.

A fiú tovább simogatta és tovább beszélt hozzá:

– Milyen szép, puha a bundád! És milyen okos pofikád van! Hogy hívnak?

Cillancs nyávogott egyet, majd a szemét lehunyva dorombolt. A fiú bólogatott.

– Aha! Értem! Kíváncsi kiscica vagy, és most körül nézel a világban!

– Letette a kerítésre Cillancsot.

– Báméskodj nyugodtan! Én enni adok a lovaknak.

Cillancs elunta a nézelődést, leugrott a kerítésről, és visszafutott a mezőről a szomszéd kertbe.

Éppen azon tűnődött, hogy mit is csináljon, mikor nyávogást hallott a magasból:

– Miáuu! Miáuu!

Fölnézett, és meglátott egy koromfekete kiscicát, a háztetőn sétált a mamájával.

Cillancs visszanyávogott, mire a koromfekete kiscica integetett neki.

– Hogy hívnak? – kérdezte. – És honnan jössz? És hová mész?

Cillancs visszaintegetett, majd megkérdezte:

– Felmehetek? Fent majd mindent elmesélek!

A koromfekete kiscica a mamájára nézett. A mamája beleegyezően bólintott. Cillancs nekirugaszkodott, s ripsz-ropsz, már fent is volt a háztetőn.

– Cillancsnek hívnak – mondta kicsit lihegve. – Én ott lakom a szomszédban, két testvéremmel és a mamámmal. És csak úgy kóborlok összevissza. Voltam bent a házban. Voltam a pincében. Voltam egy másik kertben. Voltam a mezőn. És most itt vagyok!

Cillancs kíváncsian körülnézett a tetőn, s büszkén állapította meg, hogy nem szédül! Ekkor meglátott valamit.

– Mi az ott?

– Gyík!

Cillancs tovább bámészkodott, kihajolt a tető peremén, s meglátott egy fecskefészket. A fészekben négy éhes fióka tátogatta a csőrét. A fecskemama és a fecskepapa felváltva etette őket. Amelyik fiókáknak éppen üres volt a csőre, éktelenül csivított.

A koromfekete cica mellékuporodott, és magyarázott:

– Négyen vannak. Láttam, amikor kikeltek! Naponta látom, hogy növekednek! Rajtuk tartom a szemem! Vigyázok rájuk!

Cillancs kérdően nézett a koromfekete cicára.

– Miért kell vigyázni rájuk? Hiszen itt a mamájuk meg a papájuk.

– De nincsenek mindig itt! Szúnyogokra vadásznak meg a bogarakra! És azért kell vigyázni, nehogy valaki bántsa a fiókákat!

Cillancs elismerően nézett új barátjára, majd a fecskefészket bámulta. És ahogy bámulta, valami bizseregni kezdett a szívében. Az bizsergett, hogy de rég látta már a mamáját! Cillancs nem habozott,

gyorsan lekúszott a tetőről, visszaintegetett a koromfekete cicának, s futott, futott hazafelé. Futás közben halkán fel-felnyávogott, s egyszer csak meghallotta a mamája hangját:

– Cillancs! Cillancs! Hol vagy? Merre vagy?

Cillancs boldogan kiabált:

– Itt vagyok! Megyek már, mama!

Átbújt a kerítésen, s már ott is volt a fa alatt, a mamája mellett. Hozábújt gyorsan, hízelkedve és boldogan, szaporán pislogott az örömtől.

A mamája kedveskedve szörnyülködött:

– Hol voltál, én csavargó kiscicám? És milyen piszkos a bundád! Gyere, megmosdatlak!

Szelíden tisztogatni kezdte a kócos, piszkos bundácskát.

Cillancs lehunyta a szemét, halkán dorombolt. Büszkén végig gondolta, hogy merre járt.

– Világot láttam! – suttogta. – Szép a világ, jó a világ! De a legjobb itthon!

Csizmás Kandúr

Volt egyszer egy szegény legény,
volt neki egy macskája,
macskán kívül volt még néki
egy pár rogyant csizmája.
Szólt a macska: Kedves gazdám,
add a csizmát, elmegyek!
Megkérem a király lányát,
hogy boldogok legyetek!

Elindult a Csizmás Kandúr,
mától kezdve így hívták.
Lát az úton, az út mellett
legelésző sok birkát.
Szól a kandúr: Hé, te pásztor!
Bárki kérdez, hogy kié,
mondd hangosan, ha jót akarsz,
hogy a Csizmás Kandúré!

Ment tovább a Csizmás Kandúr,
látta, ott egy halastó.
Benne állt egy öreg halász,
kosarastól, hálóstól.
Szól a kandúr: Hé, te halász!
Bárki kérdez, hogy kié,
mondd hangosan, ha jót akarsz,
hogy a Csizmás Kandúré!

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

Ment tovább a Csizmás Kandúr,
sarkantyúsan, peckesen,
és a szeme megakadt egy
aranyszőrű ménesen.

Szól a kandúr: Hé, te csikós!
Bárki kérdez, hogy kié,
mondd hangosan, ha jót akarsz,
hogy a Csizmás Kandúré!

Ment tovább a Csizmás Kandúr,
megkereste a királyt.

Földig hajolt, ahogy illik,
s érces hangon így kiált:
Gazdám küldött, jó királyom,
hallotta, hogy lányod szép!
Éppen ezért énáltalam
most megkéri a kezét!

Nagyot néz az öreg király:
aztán gazdag a gazdád?
Tudhatod jól, a királylányt
mindenkihez nem adják!
Szól a kandúr: Jó királyom,
üljünk be a hintóba,
majd hiszel a két szemednek,
ha nem hiszel a szóba.

Be is ültek, s láttak sorban
birkanyáját, halastót,
ménest! S hogy a király kérdi,
pásztor, halász mind így szólt:
Neki adhatod a lányod,
ez itt mind egy nagy úré,
csizmában jár a macskája,
vagyis Csizmás Kandúré!

